

Igy szervezem meg a szállító tevékenységet

Vörös Lajos zászlós

A szállítási rendszer diszpécserirányítású formája a Magyar Néphadseregben a szállítások gazdaságos végrehajtása érdekében az energiatakarékos, különböző szállítási ágazatok célszerű alkalmazásával, egységes tervezési rendben valósul meg.

Az új szállítási rendre történő áttéréssel, alakulatunknál helyi szabályozással az alábbiakat hajtottuk végre. Ezredparancsban határoztuk meg a szállítatók részére a szállítási igénylések leadásának rendjét, idejét. A havi szállítási igényléseket a szállítást megelőző hó 20-ig kell leadni, a szállítási igények pontosítását megelőző nap 09.00-ig végre kell hajtani a diszpécserrel. A szállítatók igényléseit a parancsnok hadtáphelyettesével való jóváhagyás után adják át a diszpécserrel.

A szállítások tervezésével kapcsolatban mint diszpécser az alábbiakat hajtom végre:

- begyűjtöm a szállítatóktól a parancsnok hadtáphelyettes által jóváhagyott szállítási igényléseket;
- az egy menetvonalra eső szállításokat az anyag mennyiségétől függően, gépkocsi (ha szükséges) pótkocsival történő elszállítását rögzítem az igénylés megjegyzés részében, vagy ha a szállítási igényt időben tudom kapcsolni, akkor szintén az igénylésben rögzítem a kapcsolás tényét, módját és az idejét. Ha nagyobb tömegű anyag elszállítását kérik, akkor a mennyiségtől és a távolságtól függően, vagy vasútra, vagy MÁV háztól-házig konténerrel történő átereléssel tervezem meg, figyelembe véve a leg gazdaságosabb szállítási ágat.

A módosított szállítási igényléseket a szállítatók részére a szállítást megelőző hó 30-ig aláírva záradékolva visszajuttatom (visszaigazolás). A begyűjtött szállítási igényléseken történő módosítások elvégzése után elkészítem a laktanya havi szállítási tervét 2 pld.-ban: az 1. sz. pld.-on hajtom végre az elvégzett szállítások dokumentálását. A 2. sz. pld.-t az ellátó szd. parancsnokának adom át, abból a célból, hogy a havi munkaterv elkészítésénél figyelembe vegye a szállítási feladatok idejét és a szállítóterület szükségletét.

A helyőrségen belüli szállítások végrehajtására laktanya szinten két szállítójáratot hoztunk létre. Az 1. sz. szállítójárat menetrendjét és a menetvonal vázlatát a szállítást végrehajtó gépjárművezetőnek adom át, a gépjármű kirendeléskor.

A gépjárművezetőnek a vételezési helyeket pontosan meghatározom, a már fentiekben említett előző nap 09.00-ig megadott igények alapján. A 2. sz. szállítójárat heti 1-2 alkalommal van kirendelve az igénylések alapján a helyőrségi lőtérrhez, valamint lőszerraktárhoz szükséges szállítási feladatra.

Ha terven felüli szállítási igény merül fel, akkor a szállítató az egyszerű igénylést a parancsnok elvtárrsal engedélyezteti, és a szállítmányszámot az előjáró diszpécserszolgálatól igénylem, illetve kérem a napi bejelentkezéskor. A gépjármű menetlevélhez csatolom a parancsnok elvtárs által aláírt egyszerű igénylést. A terven kívüli szállítások nyilvántartásába bevezetem, rögzítem a menetlevél száma és adatai alapján.

Közúti szállítások végrehajtása során jönnek itélem meg a CB-rádió alkalmazását, nagymértékben növeli az információ továbbítását, pl. ha a szállítójárat igénybevételén van, s újabb fontos szállítási igény érkezik, ennek alkalmazásával egy alkalommal 12-13 km-t takarítunk meg. Mi ezt a módszert alkalmazzuk 1983 óta, megítélésünk szerint 1 év alatt a befektetett költségek megtérültek.

A gazdaságos szállítás érdekében alkalmazzuk a legoptimálisabb szállítási módozatokat a lehetőségekhez mérten: pl. a MÁV háztól-házig történő szállítást. A gazdaságosság mellett megbízhatónak tartjuk, emellett emberi erő megtakarítást érhetünk el vele.

Amennyiben oda-vissza viszonylatra nem tudom a jármű optimális kihasználását biztosítani, azt jelentem az előjáró diszpécserszolgálatnak. A közelmúltban volt olyan esetünk, hogy Táborfalvára azért kellett volna 1 db gépjárműnek útbaindulni, hogy ott az iparvágányra kiállított 2 db vasútikocsi berakását elvégezze. Ezt jelentettem, s az előjáró diszpécserszolgálat intézkedett, hogy mi csak az átvevőt indítsuk útba vonaton, ő pedig a gépjárművet és a berakást végrehajtó személyi állományt Szabadszállásról rendelte ki.

Mint a fentiekből is látjuk, egy ilyen, előjáró részéről történő beavatkozás kb. 500 km megtakarítást eredményezhet.

A szállítótevékenység megszervezéséhez szorosan hozzátartozik az ellenőrzés az elrendelt nyilvántartási okmányok naprakész vezetése. Ennek érdekében mi azt a módszert alakítottuk ki, hogy igénybevétel alatt a szállító gépjármű laktanyába történő érkezéskor – a kapuügyeletes információja alapján – személyesen ellenőrzöm a jármű terheltségét, mely által meggyőződök az adott szolgálati ág igénylésének valóságáról a végrehajtás folyamatában.

Szükségesnek tartjuk a menetokmányok helyszíni ellenőrzését is, így van lehetőség arra, hogy a gépjárművezetők helyrelen adatszolgáltatását megelőzzük, valamint a szükséges kioktatást megtegyük.

Az elrendelt nyilvántartási okmányok vezetése terén nem minden esetben tudjuk biztosítani a naprakészséget, különösen a forgalmi napló esetében. Annak érdekében, hogy a menetlevelek adatai mielőbb ismertté váljanak részemre is, a gépjárművezető állományt felkészítettem adatszolgáltatási feladatokra, melyre leginkább a havi zárások végrehajtásakor van szükség.

Külön említést kell tenni a gyakorlatokra szükséges anyagi eszközök átcsoportosításának megszervezéséről. Egységünk olyan sajátos helyzetben van, hogy évente több alkalommal hajt végre gyakorlatot, amelyhez igen sok anyag átcsoportosítását kell végrehajtani. Az MNHF 108/1982. sz. intézkedése lehetővé teszi, hogy 48 órával a tervezett berakás megkezdése előtt vasúti kocsit igényeljen az alakulat. Mi ezt a lehetőséget – a területi KSZI-vel együttműködve –

már több esetben kihasználtuk, így jelentős kilométer-megtakarítást tudtunk elérni. A végrehajtás során alapvetően azt a módszert alkalmaztuk, hogy a feladó hajtja végre a vagon berakását, az átvevő jelenlétében, de gépjármű útba-indítása nélkül. Ezen a téren tehát már kezdeti eredményeket értünk el, melyet a továbbiakban szélesíteni kívánunk.

A diszpécserszolgálat munkájához szervesen kapcsolódnak olyan feladatok, mint a vasúti szállítások okmányainak kiadása és nyilvántartása, az elemzések és értékelések folyamatos végrehajtása stb.

Az eltelt időszakban az elért eredmények bebizonyították, hogy a diszpécserszolgálat munkájának jó színvonalú megszervezése a takarékosági célkitűzések végrehajtásának egyik feltétele.